

CENY OGŁOSZEN:

Za wiersz milimetryowy przed 60 groszy, w teście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe P.K.O. Warszawa 65.070.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres administracji: Piłsudskiego Nr 8, telefon 4-97. telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe P.K.O. Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woł. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: **WIKTOR MONSIORSKI.**

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBÓWA, 8-go Maja 14, tel. 2-77. ZAWIERCIE, ul. Piłsudskiego 5, tel. 97; CZELADZ, Rynek Nr. 8; GÓDZIEP, ul. Kosciuszki.

Minister Prystor zostanie premierem w razie rekonstrukcji gabinetu.

WARSZAWA, 28. 10. (wł.) W czwartek 31 b. m. odbędzie się posiedzenie rady ministrów z udziałem marszałka Piłsudskiego.

Na posiedzeniu tym omawiana będzie sprawa ewentualnej rekonstrukcji gabinetu, w związku z projektowanym zgłoszeniem votum nieufności dla rządu.

Kandydatura ministra Prystora na premjera zrekonstruowanego

gabinetu utrzymuje się w dalszym ciągu.

Z gabinetu ustąpiłby jedynie minister rolnictwa, p. Niezabytowski.

Strajk w przemyśle górniczym chcą wyzyskać komuniści.

WARSZAWA, 28. 10. (wł.) Dziś w godzinach wieczorowych policja polityczna dokonała w stolicy licznych aresztowań wśród komunistów

W mieszkaniu niejakiego Olka Meyera, zaarrestowano emisariusza bolszewickiego Erdebela, który drogą okrężną przez Köln przybył do Polski.

Erdebel przyznał się, że przybył on z Rosji z instrukcjami, w związku z przewidywanym strajkiem w zagłębiach węglowych.

Przy aresztowanych znaleziono prócz bibuły komunistycznych, 1000 dolarów.

Okazuje się, że komuniści szwankowali się, do wystąpienia antypaństwowych, a nawet spodziewali się wywołać zamieszki gdyby 5 listopada wybuchł strajk generalny górników.

Zapasy węgla na zwalach starczą na 20 dni.

WARSZAWA, 28. 10. (wł.) W związku z przewidywanym strajkiem w dniu 5 listopada delegat związku przemysłowców górniczo hutniczych na G. Śląsku pos. Szydłowski oświadczył, że nagromadzony obecnie węgiel, na zwalach w ilości 800 tys. ton starczy na 20 dni. Głodu węglowego zatem w pierwszych tygodniach strajku zupełnie się nie odczuje.

Polacy większością w miastach litewskich.

KOWNO, 28. 10. W toku odbywających się obecnie na Litwie wyborów do samorządów gminnych okazuje się, że we wszystkich miastach litewskich przeważają głosy wyborców, należących do mniejszości narodowych polskiej, a następnie żydowskiej.

Wskazuje to wyraźnie, że w miastach litewski element jest w mniejszości.

Burmistrz Rygi

w białej w towarzystwie dwóch kobiet.

RYGA, 28. 10. Niezwykłą sensację wywołała skandaliczna afera radnego ryskiego Kartsona i sposób, w jaki zdołał uzyskać od magistratu koncesję na otwarcie restauracji.

Kartson zaprowadził burmistrza Rygi Kriewinsza do jednej z nocnych restauracji, tam upił go, a następnie sfotografował w białej w towarzystwie dwu kobiet lekkich obyczajów.

Na drugi dzień zjawił się u burmistrza i pod groźbą umieszczenia fotografii w gazetach, wymógł na nim koncesję na restaurację.

Szmugiel 14 tysięcy butelek szampana.

PARYŻ, 28. 10. Francuskie władze celne odkryły na jednym z okrętów, stojących w porcie w Dunkierce ładunek 14.000 butelek szampana, które bez uiszczenia cła wywozowego zamierzano przeszmuglować do Ameryki.

Władze skonfiskowały cenny ładunek.

Najstarsze i najlepsze w Polsce

Kursy Samochodowe

Inż. JANA KLEBERA

SOSNOWIEC, ul. Warszawska nr. 22.

Tel. 4-92.

Kursy zawodowe i dżentelmeńskie. Gruntowna i szybka nauka rano lub wieczorem. Jazda na nowych sześciocyndrowych samochodach. Prawo jazdy zapewnione. Dogodne wpłaty ratami. Zapisy codziennie.

Szowiniści pruscy przeciw traktatowi z Polską.

BERLIN, 28. 10. Frakcja niemiecko - narodowa zgłosiła w Reichstagu interpelację, która jest godnym uwieńczeniem polakożerczych wystąpień szowinistów pruskich.

Interpelacja domaga się od rządu, aby wyłączył Polskę z pośród państw, z którymi Niemcy, w myśl poleceń haskiej „komisji dla likwidacji“, mają wyrównać istniejące

pretensje pieniężne, wynikłe z traktatu wersalskiego.

Niemiecko - narodowi żądają, aby rząd nie zawierał traktatu handlowego z Polską tak długo, dopóki rząd polski w zupełności nie uzna wszelkich pretensyj Niemców, których własność prywatna w Polsce została na zasadzie traktatu wersalskiego zlikwidowana.

Polacy uzyskali jeden mandat w wyborach do parlamentu czechosłowackiego.

CIESZYN, 28. 10. (wł.) W onegdajszych wyborach do parlamentu czechosłowackiego polacy uzyskali 1 mandat.

Dokładne wyniki głosowania nie są jeszcze znane.

Do parlamentu wejdzie z list polskich, p. Chobot, socjalista.

Druugoczącą klęskę ponieśli w wyborach komuniści, którzy stracili około 70 proc. dotychczasowego posiadania.

Waldemaras pod ścisłym nadzorem.

KOWNO, 28. 10. Dotychczasowy nadzór nad Waldemarasem został tak obostrzony, że jest właściwie stałym aresztantem. Waldemaras bez asysty tajnych agentów nie może się nigdzie ruszyć. Powodem tej wzmocnionej kontroli jest fakt, że, jak twierdzą w kołach rządowych, zbliżonych do Tubelisa, Wal-

demaras usiłował zorganizować zamach stanu przeciwko obecnemu rządowi. Rząd wobec tego nosi się z zamiarem zupełnego rozwiązania tych wszystkich organizacji, wśród których Waldemaras posiada jeszcze znaczniejszy procent zwolenników.

Niemcy znowu opanowują Rosję.

CHARKÓW, 28. 10. W Rudezenkowie, w pobliżu miasteczka Stalin na Ukrainie sowieckiej kończy się budowa wielkiej koksowni, obliczonej na przerabianie 100.000 ton surowca rocznie. Oprócz koksu fabryka wytwarzać będzie naftalinę, amoniak i smołę.

Koszt budowy koksowni wyniósł 18 milionów rubli.

Maszyn i urządzeń najnowszej konstrukcji dostarczyli Niemcy.

Na stanowiskach inżynierów i majstrów koksowni znajduje się wielu Niemców, którzy stanowią 90 proc. personelu fabryki.

Komuniści w Hamburgu zaatakowali samochód pancerny policji.

HAMBURG, 28. 10. Podczas demonstracji komunistycznych doszło tu wczoraj do krwawego starcia między większym tłumem ludności a załogą jednego z policyjnych samochodów pancernych. Komunistyczny

tłum zaatakował policję. Nagle padł jeden i drugi strzał, potem rozpoczęła się gwałtowna ogólna strzelanina. Naliczono 8 rannych. Policji udało się wreszcie rozprędzić komunistów.

Straszna śmierć z głodu i zimna w lodowej pustyni.

RZYM, 28. 10. Włoskie ministerjum żeglugi powietrznej ogłosiło oficjalny komunikat, stwierdzający iż w pamiętnej katastrofie sterowca „Italia“ na morzu Lodowatym w dniu 22 maja 1928 r. 6 osób załogi z t. zw. grupy Alessandriego zginęło bez śladu.

Wszelkie poszukiwania pozostałych bezskuteczne, nieszczęsnych rozbitków nie znaleziono.

Należy przyjąć, że zginęli oni straszną śmiercią od głodu i zimna w bezmiarze podbiegunowej lodowej pustyni.

Zgon p. kanclerza Bülowa

RZYM, 28. 10. (wł.) Zmarł tu b. kanclerz niemiecki von Bülow, cieszący się swego czasu zaufaniem eks - cesarza Wilhelma.

Październikowe żniwo śmierci w Sowietach.

65 osób rozstrzelanych.

MOSKWA, 28. 10. W niedzielę wykonało G. P. U. 18 nowych wyroków śmierci za rzekomą działalność kontrrewolucyjną.

Wśród straconych znajduje się 2 księży prawosławnych i 4 dżaków.

W ten sposób liczba rozstrzelanych w ciągu bieżącego miesiąca w Rosji sowieckiej wzrosła do 65 osób.

Uwaga dla pań!!!

Nowoczesny Kurs Kroju!

Szycia i modelowania ubrań damskich i dziecięcych, przy pomocy opatentowanych przyrządów „Patron Express“ prof. Paryskiej Akademii K. Lewańskiego. Oddział w Zawierciu przy ul. Piłsudskiego 1.

Po egzaminach kursu pierwszego przyjmuje się zapisy uczennice na kurs drugi codziennie. Nauka gruntowna. Prospekty bezpłatnie. Zapisy uczennice od godz. 9-ej rano do 7-ej wieczorem.

Zdolniejsze uczennice z kursu średniego przyjmuje się na kurs nauczycielski. Za naukę odpowiadają

Zarząd.

ZNOWU KATASTROFA SAMOCHODOWA.

WARSZAWA, 28.10. Na szosie wilanowskiej, wydarzyła się znów śmiertelna katastrofa samochodowa, w której zginął 43-letni Zygmunt Kwiatkowski współwłaściciel hoteli „Sport”, „Imperial” i „Saskiego” w Warszawie.

Kwiatkowski wybrał się na kolację do Wilanowa własnym samochodem, którym sam kierował.

Towarzyszył mu współwłaściciel restauracji hotelu „Rzymskiego”, Mikołaj Wołosz.

Kwiatkowski nie posiadał prawa jazdy. Na ulicy Sobieskiego w pobliżu Sielanki nastąpiła katastrofa. Auto, kierowane niedoświadczoną dłonią Kwiatkowskiego, wjechało pomiędzy szyny kolejki wilanowskiej.

Kierowca usiłował zjechać na środek szosy. Nie udawało mu się to jednak. Koła ślizgały się po rozmokłej nawierzchni toru, ocierając się tylko o wyzn.

Zniecierpliwiony tem Kwiatkowski nagłym skrętem kierownicy usiłował wyprowadzić samochód z pomiędzy szyn kolejki. Wówczas koła ześliznęły się i samochód, stoczywszy się do rowu, wrócił się do góry kołami, przygniatając jadących.

Na ratunek podbiegli przechodzący w pobliżu policjanci oraz dozorca nocni. Uniesiono auto i wydobyto z pod niego ofiary katastrofy.

Wołosz wyszedł cało. Doznał jedyń nie lekkiego potłuczenia pleców i lewej ręki. Natomiast Kwiatkowski poniósł śmierć na miejscu wskutek pęknięcia czaszki. Zwłoki przewieziono do prosek torjum.

Kwiatkowski osierocił matkę-starsuszkę, która przed kilku tygodniami straciła starszego syna, Eugenjusza.

Eugenjusz Kwiatkowski zaniecił się podczas jazdy tymże samochodem z bratem Zygmuntem i zapadłszy na zapalenie płuc zmarł w Kielecach po kilku dniowej chorobie.

ŚMIERĆ OJCA I CÓRKI POD PAROWOZEM.

WARSZAWA, 28. 10. Na stacji w Wesołej pod Rembertowem zdarzył się tragiczny wypadek. Do pociągu idącego z Warszawy do Mińska Mazowieckiego, zdałali mieszkańcy Rembertowa 64-letni Jan Goździk ze swą córką 24-letnią Józefą.

Gdy Goździkowie dobiegali do stacji, pociąg już ruszał. Nie zważając na niebezpieczeństwo, Goździkowie usiłowali przebiec przed lokomotywą, aby dostać się na peron i jeszcze wskoczyć w bieg do pociągu.

Gdy przebiegali przez tor, nadjechała lokomotywa. Maszynista nie zdołał zatrzymać pociągu. Ojciec i córka ponieśli śmierć pod kołami parowozu.

KRWAWE STARCIA POLICJI NIEMIECKIEJ Z KOMUNISTAMI.

BERLIN, 28. 10. Z Lipska donoszą, że doszło tu w czasie manifestacji komunistycznych do krwawego starcia z policją, która starała się zlikwidować pochód członków Rothfrontu, przy czym kilka osób odniosło rany. Policja aresztowała 50-ciu uczestników pochodu.

BERLIN, 28. 10. W Hamburgu doszło do krwawych starć między komunistami a policją, która zmuszona była użyć broni palnej, aby odeprzeć atak komunistów.

KOBIETY ARABSKIE NA 50 SAMOCHODACH.

JERUZOLIMA, 28.10. Odbyły się tu demonstracje kobiet arabskich, przybyłych z całej Palestyny.

Delegacja demonstrantek udała się do wysokiego komisarza, chcąc mu złożyć memorjał do rządu angielskiego, jednak nie została przyjęta.

Demonstrantki do późnego wieczora jeździły ulicami miasta, na 50 wielkich samochodach i rozrzucały ulotki agitacyjne.

8 godzinny dzień pracy nie istnieje dla pracowników umysłowych.

Czas najwyższy zainteresować się losem białych niewolników.

Ustawodawstwo pracy w Polsce jest pomimo wielu luk nawskroś nowoczesne.

Dowodzi tego między innymi fakt, że zajęło się ono nawet tak zaniedbaną grupą społeczną, jak pracownicy umysłowi wtedy, kiedy niezupełnie jeszcze dojrzała we wszystkich umysłach potrzeba dla nich ochrony pracy.

Duch postępu ustaw jednak znajduje niemałe przeszkody i to tam, gdzie jaknajmniej należałoby się tego spodziewać.

To, co było kiedyś dla obecnych pp. inspektorów pracy wyrazem niemal idealnego postępu, stało się dopięciem pięknego celu, poza którym olśnione oczy nie nie wiedzą. O pracownikach umysłowych dawniej nie mówiło się poprostu.

Pewnie dlatego nie mogą się inspektorzy nagiąć do tego, że ochrona pracy, którą z uszepeknięciem sił i z poświęceniem wykonują, rozciągać się powinna i na innych pracowników najemnych, a mianowicie umysłowych.

Panuje wśród inspektorów skostniałe przekonanie, że pracownicy umysłowi, to jakaś nie realna gromadka społeczna, choć czego innego dowodzi choćby fakt istnienia ustaw, dotyczących się specjalnie pracowników umysłowych.

Wyniki tego poglądu wśród inspektorów pracy są oplakane dla pracowników umysłowych. Jeśli przynajmniej 50 proc. robotników pracuje przez 8 godzin na dobę, to pracownicy umysłowi z reguły we wszystkich instytucjach mają „godziny nadliczbowe”; jeśli się dba o to by robotnik miał przy pracy dostateczne oświetlenie i dopływ świeżego powietrza, to nikt nie interesuje się w jakich warunkach spełnia swe obowiązki pracownik umysłowy; jeśli robotników poddaje się oględzinom lekarskim, by chronić ich przed chorobami zawodowymi, pracowników umysłowych pożera masowo gruźlica i prześladowuje osłabienie wzroku, rozstrój nerwowy z przepracowania, choroby żołądka, kiszek, wywołane spędzaniem lat całych w bezruchu.

W ciasnych, zawalonych towarami sklepach, z obawy utraty marnie opłacanej posady, uwijają się ekspedjenci po 10, 12 i 14 godzin na dobę.

Dzieje się to nietylko w sklepach. Nawet bogate instytucje, jakby z reguły, wprowadziły kilkunastogodzinny czas pracy swych urzędników. Spóźnieni przechodnie większych miast naszego województwa mają możliwość to obserwować. Wystarczy choćby przejść późno wieczorem ulicą 3 maja w Sosnowcu.

W biurach banków, znajdujących się przy tej ulicy, każdy niewątpliwie miał możliwość zaobserwować przez okna, pochylone przy biurkach postacie urzędni-

ków. Długo w noc śleczą oni nad książkami i papierami, i skarżyć się nie mogą, bo straciliby zarobek, a inspektor pracy, do którego to należy nie wejrzy w te sprawy.

Przeważnie inspektor wkrocza niechętnie i tylko wtedy, kiedy doprowadzony do ostateczności pracownik udaje się pod jego opiekę.

Z reguły dzieje się to po wymówieniu posady. Wychodzą wtedy na jaw godziny nadliczbowe, w wielkiej liczbie wypadków nieopłacane przez pracodawców w wysokości choćby pro-

porejonalnej do pensji, nie mówiąc już o ustawowej płacy o 50 proc. wyższej za pierwsze dwie godziny nadliczbowe i o 100 proc. wyższej za każdą godzinę następną; wychodzą na jaw okropne warunki pracy w ciemnych, dusznych norach kantorków i biur, w których w przestrzeni paru m. sześć. dusi się po kilka i po kilka naciętych osób, wychodzą na jaw niedopłacania pensyj, fakty nieubezpieczenia i t. p.

Czas, by powiał nowy duch wśród stróżów nowych praw.

Oczekują tego liczni pracownicy umysłowi.

Państwowa akcja dożywiania bezrobotnych pracowników umysłowych.

W myśl instrukcji p. wojewody kieleckiego o prowadzeniu akcji dożywiania bezrobotnych pracowników umysłowych w Zagłębiu Dąbrowskim, polski związek zawodowy pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu zawiadamia, że kupony żywnościowe dla bezrobotnych pracowników umysłowych wydawane będą w następującym porządku:

1. w dniu 30 października 1929 r. bezrobotni pracownicy umysłowi niepobierający zasiłków, przedewszystkiem mający na utrzymaniu rodziny złożone co najmniej z czterech osób (łącznie z samym bezrobotnym), następnie bezrobotni pracownicy umysłowi niepobierający zasiłków, mający na utrzymaniu rodziny złożone co najmniej z dwu osób (łącznie z samym bezrobotnym)

2. w dniu 31 października 1929 r. bezrobotni pracownicy umysłowi niepobierający zasiłków — samotni, następnie bezrobotni pracownicy umysłowi pobierający zasiłki w kolejności następującej: 1) bezrobotni z rodzinami złożonymi co najmniej z czterech osób następnie z trzech, dwu osób i wreszcie samotni.

Bezrobotni pracownicy umysłowi niepobierający zasiłków względnie pobierający zasiłki ustawowe (pobierane z zakładu ubezpiecz. pr. um. w Król. Hucie) winni przedłożyć zaświadczenia właściwych władz (magistrat, komisariat p. p., gminy) co

do stanu rodzinnego, majątkowego i pozostawania bez pracy. Należy wszyscy bezrobotni pracownicy umysłowi, którzy pragną otrzymać kupony winni składać zaświadczenia P.U.P.P. w Sosnowcu względnie ekspozytury w Zawierciu, stwierdzające: 1) że petent jest zarejestrowany w P.U.P.P. i zgłasza się każdorazowo do kontroli, 2) miejsce zamieszkania (doładny adres), 3) stan rodzinny (liczba osób będących na wyłącznym utrzymaniu bezrobotnego), 4) że petent korzysta z zasiłków ustawowych lub doraźnych i w jakiej wysokości.

Po kupony należy się zgłaszać do lokalu związku kolejarzy w Sosnowcu ul. Piłsudskiego, od godziny 14—17, po zaświadczenia zaś do P.U.P.P. od godziny 13—15 w tychże dniach.

Zaznacza się, że późniejsze zgłoszenia uwzględniane nie będą.

Kupony realizować można w następujących spółdzielniach: 1) Powiatowa spółdzielnia spożywców (wszystkie sklepy), 2) stowarzyszenie robotników chrześcijańskich w Dąbrowie Górniczej (wszystkie sklepy), 3) stowarzyszenie spożywcze pracowników gwar. hr. Renard w Sosnowcu (wszystkie sklepy), 4) pierwsze stowarzyszenie spożywców w Będzinie, 6) spółka spożywcza »Zawiercie« w Zawierciu, 7) robotnicza spółdzielnia spożywców w Olkuszu.

Protest inżynierów przeciw napaściom Korfantego.

Stowarzyszenie inżynierów górniczych i hutniczych z całej Polski i stowarzyszenie inżynierów i techników śląskich i stowarzyszenie inżynierów i techników Zagłębia Dąbrowskiego, ogłaszają protest przeciw napaściom Korfantego, zamieszczonym kilka dni temu w »Polonii« na polskich sztygarów inżynierów, urzędników i dyrektorów, zajętych

w przemyśle śląskim. Epilog tej niesłychanej napaści rozegrał się na najbliższym walnym zebraniu inżynierów i techników śląskich. Korfanti jest od roku 1924 honorowym członkiem tego stowarzyszenia (!) Walne zebranie zamierza obecnie wykluczyć posła Korfantego ze stowarzyszenia.

<p> Kino „Wawel” w Sielcu obok kościoła Tel. 7-65.</p>	<p>Dziś ostatni dzień! Potężny dramat w 12 aktach z czasów panowania cara na ziemiach polskich pt. Tajemnica cytadeli w Deblinie W rolach głównych: MARJA JACOBINI, NATALIA LISIENKO i GABRIEL GABRIEL. UWAGA! Nadprogram na scenie! UWAGA! Gościnny występ zespołu Teatru Szkiców i Rewjerek pod kierownictwem Bronisława Nowińskiego, doskonałego tancerza i aktora charakterystycznego, uubienia Zagłębia Dąbrowskiego. Rewjeterka Nr. 1. pt. »JESIEŃ ZACZYNAMY NA WESOŁO« Humor! Tańce! Skecze! Finały! Początek seansów w dni powszednie: I godz. 6 wiecz., II 8 wiecz. W niedzielę i święta: I godz. 5.30, II — 5.30 wiecz., III — 7.30, IV 9.30 uprasza się Szan. Publiczność o przybycie tylko na seanse</p>
---	---

KRONIKA. Rozwój komunalnej kasy oszczędności pow. zawierckiego w Zawierciu.

KALENDARZYK.

Dziś: Narcyża
Jutro: Germana
Wschód słońca: 6.23
Zachód: 16.16
Październik 29
Wtorek

RADIO.

WARSZAWA.

Wtorek, 29 października.

11.56. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom. hejnał z Wieży Marij. w Krak.

12.05. Poranek szkolny.

13.10. Kom. meteor.

15.00. Kom. gospod.

15.45. „Chwilka lotnicza”.

12.05. Muzyka płyt gramof.

17.15. „O kierunek w wychowaniu fizycznym kobiet”.

17.45. Koncert pop.

18.45. Rozmaitości.

19.10. Giełda rolnicza.

19.25. „Dzień Zaduszny w zwyczajach i wierzeniach”.

20.30. Koncert międzynarod.

22.15. Kom.: meteor., polic., sport.

22.25. Z dymkiem papierosa.

22.35. Kom. (P. A. T.).

KATOWICE.

Wtorek, 29 października.

11.56. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom. hejnał z Wieży Marij. w Krak.

12.05. Koncert z płyt gramof.

16.00. Kom. Pol. Zw. Woj. Śl.

16.45. Koncert z płyt gramof.

17.15. Włosik: „Ogrodnik śląski”.

16.15. Transm. z Warsz.

20.30. Transm. z Warsz. oraz zapowiedź programu na dzień następny.

19.20. Kom. harcerskie.

19.20. Transm. z Teatru Polskiego w Katowicach

Co wyświetlają kina:

Kino „Wawel” »Tajemnica cytańców w Deblinie«.

Kino „Momus” Od wtorku 29 października do piątku 1 listopada br. Najpotężniejsze arcydzieło świata wszystkich czasów „KRÓL KRÓLÓW, Muzyka w powiększonym komplecie ściśle dostosowana do obrazu. Uwaga: Bilety wolnego wejścia w dzień świąteczny nieważne

Z Kiele.

(k) Z wojewódzkiego komitetu przeciwgruźliczego. Jak już donosiliśmy, przed paru dniami ukonstytuował się w Kielech wojewódzki komitet „dni przeciwgruźliczych”.

Prace komitetu zostały rozłożone na kilka sekcji, które obecnie są już organizowane i rozpoczęły swoją działalność.

Utworzono następujące sekcje: propagandowo - prasowa, kulturalno - oświatowa, przemysłowo - handlowa, rolna, urzędnicza, miejska i powiatowa.

Zebranie uchwaliło jednogłośnie prosić o przyjęcie godności przewodniczącego komitetu honorowego p. wojewodę Wł. Korsaka i na członków tego komitetu pp.: J. E. ks. biskupa Łosińskiego, gen. brygady Łuczyńskiego, prezesa izby kontroli Konratowicza, prezesa izby kontroli Kenratowicza, prezesa izby skarbowej Kościelskiego, prezesa okręgowego urzędu ziemskiego Sosnowskiego, wicewojewodę dr. Działosza, dyr. banku rol. Czalkowskiego, dyr. banku pól. Kozarskiego, prokuratora Witkowskiego, okręgowego inspektora pracy Świeżawskiego, prez. okr. kółek roln. p. Radziwiłła, dyr. dyrekcji kolei Andrzejewskiego, dyr. dyrekcji lasów Mickiewicza, dyr. okręg. urzędu górniczego inż. Lewandowskiego i prez. izby przemysłowo - handlowej Gądomskiego.

Komitet wojewódzki przystępuje w najbliższych dniach do organizowania komitetów lokalnych — powiatowych i miejskich. Biuro komitetu wojewódzkiego mieści się w wydziale zdrowia (gmach województwa tel. 1-91).

Wszystkich informacji w sprawie dni przeciwgruźliczych udziela generalny sekretarz dr. Jerzy Fleszler, Kielce, Sienkiewicza 49, tel. 80.

Uruchomiona w dniu 16 marca 1928 r. komunalna kasa oszczędności pow. zawierckiego mimo krótkiego stosunkowo czasu istnienia wykazuje stały i szybki rozwój.

Rozwój ten uwidoczni się najlepiej, jeżeli porównamy cyfry poszczególne w zestawieniach bilansowych z dat: 1 stycznia i 1 lipca r.b.:

obróty ogólny wszystkich operacji za 9 miesięcy 1928 r. wyniósł zł. 12,957,273,53, zaś za pierwsze półrocze 1929 r. — zł. 23,210,283,56.

Poważną pozycję stanowi inkasowe, które kasa prowadzi łącznie z czynnościami zastępstwa banku polskiego. W roku 1928 zainkasowano 8669 szt. dokumentów i wexli na og. sumę zł. 2,418,436,99 — w pierwszym półroczu 1929 — 16,598 szt. na zł. 4,635,469,92.

Salda kredytowe r-ków bieżących wzrosły w tymże czasie o zł. 21,218,50 do sumy zł. 176,528,10, także salda r-ków czekowych — o zł. 4,843,55 do kwoty zł. 17,044,35.

Najzamienniejszy jest wzrost wkładów na książeczki oszczędności: w dniu 1 stycznia 1929 — 820 książeczek na sumę zł. 86,963. —, w dniu 1 lipca 1929 — 1500 książeczek na sumę zł. 162,171,38, zaś w dniu 1 września 1929 — 1800 książeczek na sumę zł. 175,000 —, co stanowi zwiększenie o 101 proc. i o 125 proc. w stosunku do ilości książeczek w przeciągu 8 miesięcy r.b.

Świadczy to nie tylko o tem, że kasa spełnia należycie swe zadanie krzewienia idei oszczędności wśród mas najszerzych, ale i o stałym wzroście zaufania do niej, jako instytucji bezpieczeństwa publicznego, za operacje której ręczy powiatowy związek komunalny całym swoim majątkiem i dochodami.

Wspomniany wzrost wkładów dowodzi również, że w społeczeństwie odradza się stopniowo zmysł oszczędności, będący podstawą dobrobytu tak prywatnych jednostek, tak i całego państwa, a znikły wskutek niepewności czasów wojennych i długotrwałej psychozy inflacyjnej.

Celam tem większego zachęcenia ogółu wkładców do intensywnego oszczędzania rada kasy podniosła dotychczas płaconą stopę procentową od wkładów 7—9 proc. na 8—10 proc., oraz przeznaczyła 59 premii, w tem 50 specjalnie na szkolne książeczki oszczędności, w wysokości po zł. 5, 10, 15, 20, 50 i 100, w ogólnej sumie zł. 1000. — do rozlosowania w powszechnym dniu oszczędności 31 października 1929 r.

Mając poza wspomnianą akcją zapewnienia ogółowi społeczeństwa pewnej i niewzruszalnej lokaty kapitałów i oszczędności za główne zadanie uprzysiężenia taniego kredytu, kasa starała się tak z własnych funduszy, jak i przy pomocy specjalnych pożyczek i kredytów, uzyskanych w państwowym banku rolnym i banku gospodarstwa krajowego wpływać na obniżenie i normalizację kształtowania się stopy procentowej na terenie powiatu, wynoszącej w wielu wypadkach od 3—5 proc. w stosunku miesięcznym.

Ze względu na to, że w najniekorzystniejszym położeniu wobec niewspółmiernie niskich cen zboża znajdują się przede wszystkim drob-

ne gospodarstwa rolne, które nie mając stałego dopływu wolnych pieniężnych środków obrotowych wystawione są w pierwszym rzędzie na łup niuczciwej spekulacji, kasa starała się przede wszystkim uwzględnić odnośnie zapotrzebowania kredytowe, wydając od dnia 1 stycznia do 1 września r.b. 712 rolnikom pożyczki na czas od 6 miesięcy do 1 roku w ogólnej sumie zł. 244,823,70 w czem zł. 37.000. — specjalnie na ziarno siewne.

Chcąc podnieść wydajność mleka u krów, zwłaszcza w okolicznych wsiach, w których sprzedaż nabiału jest poważnym źródłem dochodu, kasa uruchamia na bieżący sezon jesenny i zimowy 8 miesięczny kredyt na zakup makuchów, z którego korzystać mogą wszyscy rolnicy powiatu, pozatem zaś podobne kredyty na zakup otręb, drobniejszych narzędzi rolniczych i t. p.

Ponadto kasa sfinansowała budowę 15 wzorowych gnojowni cementowych, udzielając na ten cel 1 rocznego kredytu.

W celu przysięcia z pomocą choćby częściową akcji budowlanej kasa udzieliła 140 pożyczek 1 rocznych w ogólnej sumie zł. 118,806. —, przeznaczonych na zakup materiałów budowlanych: spłatę robocizny lub wykończenie stawianych domów mieszkalnych. W związku z tą akcją pozostają 2 pożyczki 10 cto i 5 cto leżące udzielone na budowy szkół w Blanowicach i Zarkach ze specjalnego powiatowego funduszu inwestycyjnego.

Na potrzeby drobnego przemysłu i rzemiosła, pozostającego w podobnie ciężkiej sytuacji jak i rolnictwo kasa udzieliła 161 pożyczek na sumę zł. 91,890. —. Pozatem w dalszym ciągu akcji kredytowej kasa lokowała wolne środki obrotowe w krótkoterminowym dyskoncie ze specjalnem uwzględnieniem drobniejszych przemysłowców, rzemieślników, spółdzielni spożywczych i kredytowych, częściowo kupiectwa i samorządów gminnych. Ze względu na krótkie terminy suma tych operacji wyraża się znaczną stosunkowo cyfrą złotych 1,051,013,34.

W dalszym ciągu przyszła działalność kasy iść będzie w przedstawionych wyżej zasadniczych kierunkach, t. j. propagandy i uprzysiężania masom najszerzym pewnej i korzystnej lokaty oszczędności i dostarczania taniego kredytu na dogodnych warunkach, — w celu wyrugowania panującego w tej dziedzinie wyzysku.

Będąc już obecnie dzięki swym gwaransom i dotychczasowemu szybkiemu rozwojowi najpoważniejszą miejscową placówką finansową oraz posiadając u steru ludzi znanych oddała ze swej energii i ofiarnej działalności na polu społecznym w osobach członków rady: pp. p. J. Łakoty, Ant. Karcza, St. Dudy, M. Możdżenia, Ant. Swiderskiego i K. Zdebicha. Komisji rewizyjnej w osobach p. Starosty Cz. Kowalskiego, dyr. St. Rayskiego, J. Szt. kowicza i A. Kuncewicza i prezesa zarządu p. Al. Erbeego, kasa rokuje na przyszłość jak najlepsze nadzieje sprostanienia swym zadaniom i odegrania należnej jej roli w życiu gospodarczo społecznym powiatu.

Kino „Czwartak” Kielce

Dziś i dni następne
Jeden z najbardziej interesujących filmów
wytwórni angielskiej pt.

„Niezwyciężona flota”

Wspaniała technika. Piękne wystawy.

(k) Posiedzenie rady miejskiej. Dziś o godz. 8 w magistracie odbędzie się posiedzenie rady miejskiej.

(k) Zebranie członków cechu majstrów szewskich. W nadchodzącą niedzielę o godz. 6 po południu w lokalu stowarzyszenia rzemieślników chrześcijańskich (Orla 4) odbędzie się walne zebranie członków kieleckiego cechu majstrów szewskich z następującym porządkiem obrad: zagajenie i wybór starszego cechu, wybór 2 podstarszych, wybór skarbnika i sekretarza, zdanie majątku cechowego nowemu zarządowi, wolne wnioski.

Zarząd cechu prosi członków o punktualne przybycie na zebranie.

(k) Repertuar kin. Kino „Czwartak” — „Śmieć się pajacu”, kino „Union” — „Moeny człowiek”, kino „Palace” — „Trzykrotne wesele”.

Kino „PALACE” Kielce.

Dziś i dni następne

„Nibelungi”.

Ze Skarżyska.

(sk) Brak wody na Bzinku. Ludność Bzinku odczuwa dotkliwy brak wody, którego skutki są bardzo przykre, a mogą być wprost katastrofalne w razie pożaru.

Kino „UNION” Kielce

Dziś i w dni następne

Wspaniały salonowo-erotyczny dramat

Kobieta! Puchu marny

z uroczą parą arystów

CLAIRE WINOOR i RICARDO CORTEZ

WKROTCE! Najwybitniejszy film

wytwórni „UFA”

„ASFALT”

Pełny dramat z życia nowoczesnego wielkiego miasta.

(sk) Gonitwa za rzekomym podpalaczem. Przed paru dniami w okolicy Skarżyska na Bzinie wybuchł pożar, do którego pobił 16-letni pastuch koni wiedziony ciekawością.

W międzyczasie policja, jadąca w samochodzie celem zbadania przyczyny pożaru, zauważyła biegnącego przez łąki chłopca. Szofer, niewiele myśląc, wraz z policją urządził pościg za uciekającym.

Po schwytaniu wystraszonego pastucha, w którym spodziewano się wykryć sprawcę pożaru, — policja dowiedziała się, że biegł on już od pożaru dlatego, by wyprowadzić konie ze „szkody”, pozostawione przez niego bez dozoru.

Z miną zawodu pastucha puszczone wolno.

Z Sosnowca.

(s) Kradzieże. Teodorowi Dolińskiemu, mieszkańcowi Soroki, pow. kołomyjski, skradziono na dworcu 40 złotych.

— Rózi Szwarcbaum, Głowackiego 8, skradziono worek fawli i worek bobu, wartości 130 zł.

— Szyfra Szczedrowicka, Dęblińska 13, zameldowała o kradzieży złotego zegarka, wartości 120 zł., przez służącą jej Elżbietę Sitko.

Choroby wyleczyć w 24 godz. jest niemożliwe

Ten, który obiecuje wyleczyć kogoś w 24 godz. jest szarlatanem. Jeżeli zgubiłeś nadzieję wyleczenia i chcesz być wyleczony, szukaj u mnie zdrowia. Posiadam dużo podziękowań wyleczonych, nawet zagraniczne. Leczę wszystkie choroby z dobrym skutkiem.

Godziny przyjęć:

od 8—1 i od 6—2

w niedzielę od 8—1

MYSŁOWICE,

Piaskowa nr. 43.

S. Santura

Naturalista.

Odciski

już po 1-krotnym użyciu usuwa

SALWATOR

Apteki W. Borowskiego

Warszawa, Jerozolimska 59.

Z Będzina.

Z zebrania towarzystwa
rzemieślniczego w Będzinie.

W ubiegłą niedzielę odbyło się ogólne roczne zebranie członków towarzystwa rzemieślniczego w Będzinie.

Zagaił zebranie J. Dziedzic, prosząc na przewodniczącego p. R. Monsiorskiego i na asesora p. Kubickiego i R. Polaczka. Sekretarzem był E. Zając.

Z ramienia starostwa w zebraniu wziął udział referent Lechowski.

Zebranie rozpoczął p. J. Dziedzic, referując ogólną działalność zarządu, następnie p. R. Monsiorski odczytał sprawozdanie kasowe, poczem dłuższe sprawozdanie o pracach izby rzemieślniczej zreferował p. E. Lange.

Do zarządu na miejsce ustępujących członków z. stali wybrani: Fr. Palucy i R. Monsiorski, który zrzekł się swego mandatu na korzyść p. Choikiewicza.

W wojnych wnioskach po dłuższej dyskusji, w której zabierali głos p. Lechowski, R. Monsiorski i Dziedzic postanowiono przy towarzystwie rzemieślniczym utworzyć kasę pogrzebową.

Szczegółowe omówienie tej sprawy i opracowanie statutu powierzono do załatwienia zarządowi. Zebranie zakończono omówieniem szeregu spraw organizacyjnych i podatkowych.

Z Dąbrowy.

(d) „Zywy dziennik“. „Zywy dziennik“ urządzony w ubiegłą niedzielę przez klub społeczny im. marszałka J. Piłsudskiego w Dąbrowie ściągnął około trzech tysięcy osób.

Programem „żywego dziennika“ było kolejne wygłaszanie referatów przez znanych w Zagłębiu działaczy społecznych. A więc: dr. Gosiewski mówił na temat „Sejm, rząd i społeczeństwo“, dr. Z. Madeyski „Praca rządu w resorcie min. Prystora“, J. Berbecka „Z tygodnia dziecka“, K. Nawrocki „Marszałek Piłsudski“, dyr. Kaczkowski „Na progu“, Z. Rychter — poezje i Z. Grątkowski — „Strajk w kopalniach“.

Zyją radość wśród publiczności wywołało dowcipnie ułożonych wierszyków, określających sylwetki b. prez. Cieplaka, dra Marczyńskiego, prez. Madeyskiego, b. p. Cupiała i innych. Autorem wierszyków był p. Z. Rychter.

Manewry strażackie w Łośniu.

W ubiegłą niedzielę w Łośniu pod kierunkiem instruktora powiatowego odbyły się manewry rejonowe dla straży wiejskich.

Punktualnie o godz. 14 zalarmowano łącznikami strażę okoliczną, które stawiły się do Łośnia w dość szybkim czasie. 1-sza przybyła straż miejscowa z Łośnia w 3 minuty, 2-ga Łęka w 15 minut, przebywając 2 i pół klm, 3-cia Strzemieszyce Małe w 26 minut (4 klm.), 4-ta Tucznaba w 27 minut (4 klm.), 5 Ząbkowice w 31 minut (5 i pół klm.). Drogi wszystkie polne i częściowo piaszczysto gliniaste. Pierwotną akcję prowadził p. Piotr Dęja, nacz. straży miejscowej, w pół godziny nad całością objął komendę przybyły naczelnik rejonu p. H. Gaewski z Ząbkowic prowadząc akcję do końca.

Zadaniem straży było zabezpieczenie budynków zagrożonych i zlikwidowanie pożaru masowego,

a markowanego chorągiewkami w obrębie urzędu gminy. Praca straż była nader uciążliwa z braku wody. Czerpano ją z jednej studni artazyjskiej (słabo działającej) oraz sadzawki przy połączeniu 3 sił kawk i uruchomieniu prowizorycznych beczek i wiader. Niedostateczna ilość węży również utrudniała akcję, to też po dwugodzinnej akcji i przy pomocy deszczu częściowo rozwiązano zadanie.

Cwiczenia te wskazały jak ważnym czynnikiem gaśniczym jest woda, a której naogół brak w Łośniu, stąd wniosek, że ojcowie gminy winni zatroszczyć się o zakładanie sztucznych zbiorników wody w obrębie swej gminy, aby zapobiec klęsce pożarów.

Po ćwiczeniach instruktor Plebanek dokonał przeglądu taborów i zarządził odprawę oficerów, omawiając szczegółowo niedomagania i uchwycenia faktyczne.

Z Zawiercia.

(z) Z życia rezerwistów i b. wojskowych. W ub. niedzielę w domu ludowym odbyło się walne nadzwyczajne zebranie rezerwistów przy udziale około 100 członków koła, oraz kilkudziesięciu sympatyków.

Zebranie zainicjował prezes koła Kazimierz Badołowski, który w podniosłych słowach skreślił cel i zadanie rezerwisty, jako obywatela w czasie pokoju i w czasie wojny.

Punktem 2-gim zebrania była sprawa uroczystości 11-lecia oswobodzenia Ojczyzny od okupantów i poświęcenie sztandaru dla rezerwistów. Prezes Badołowski apelował do zebranych, aby jaknajliczniej stawili się w karnych szeregach i zamienili festowali, że i w mundurach cywilnych potrafili być żołnierzami.

Następnie p. Witold Lubicz-Sawicki, sekretarz pow. koła federacji pol. zw. obr. Ojcz. odczytał apel zarządu wojewódzkiego federacji, nawołujący do ubezpieczania członków w P. K. O.

Zebrani postanowili w najbliższym czasie wypełnić deklaracje ubezpieczeniowe.

Zebranie zakończono odśpiewaniem „Roty“. Następne zebranie wyznaczono na dzień 24 listopada, na godz. 10 rano w domu ludowym.

(z) Ze straży miejskiej. Na ostatnim walnym zebraniu członków ochotniczej straży ogniowej miejskiej został dokonany wybór zarządu i naczelnika straży. Do zarządu weszli pp.: Holenderski, E. Erbe, Przemyski, inż. Sowiński, G. Bornstein i Banachiewicz. Na honorowe go prezesa wybrano prezydenta miasta p. Wolffa. Do komisji rewizyjnej weszli: pp. Sachse, Lejzerowicz i przedstawiciel magistratu. Naczelnikiem straży został p. Mróz, zastępcą — inż. Sowiński i gospodarzem p. Kubicki.

(z) „Dzień oszczędności“. W dniu 31 bm., t. j. w czwartek obchodzony będzie „dzień oszczędności“. Na program tego dnia złożą się cały szereg odczytów, pokazów, reklam, ulotek, kolorowych nalepek i t. p. Szczegółowy program dnia podamy w czwartkowym numerze.

(z) Wieprz pod pociągami. Pędzony na zabicie wieprz, widocznie wolał sobie obrać inny rodzaj śmierci, bo już po przejściu przejazdu kolejowego zawrócił i wpadł pod nadchodzący pociąg. Koła wagonu doskonale zastąpiły nóż rzeźnika.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy oddali ostatnie usługi

ś. p.

Stanisławowi Syslerowi

Dyrekcji Tow. Akc. „Zawiercie“, Partii P. P. S. Związkom majsterkim, kolegom i znajomym składamy serdeczne „Bóg Zapłać“.

Żona, matka, brat, siostra i rodzina.

FUTRA! Największe w Zagłębiu FUTRA!

SKŁADY FUTER

L. Goldstein i N. Tenenberg

BĘDZIN,

SOSNOWIEC,

ul. Kołłątaja 14, I-sze piętro

3-go Maja 19 (vis a vis dworca gł.)

Telefon Nr. 140.

Telefon Nr. 344.

POLECAJĄ: futra damskie i męskie, kołnierze, etole i t. p. oraz różne skórki krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze.

WYKONYWUJĄ we własnych warsztatach, wszelką robotę, w zakresie kuśnierstwa wchodzącą.

— Urzędnikom ulga w spłacie. —

HRABIA
MONTE CHRISTO.

113

Mimo tego rozpaczliwego stanu rzeczy, Morrel wezwał się do najzupełniejszego spokoju. Lecz ten spokój sztuczny najbar-

dziej właśnie trwożył kobiety. Wolałyby one postokroć razy głośnie skarżyć i narzekania.

Po obiedzie Morrel miał stały zwyczaj przeglądania pism. Teraz nie poszedł do swego gabinetu, lecz siedział dalej przy stole, nieruchomy i milczący.

Kokles znów wydawał się zupełnie ogłuszony, martwy i niezdolny do zebrania myśli. Cały dzień przesiedział na podwórzu, na słońcu, z gołą głową, w trzydziesto stopniowym upale!

Emanuel starał się uspakajać kobiety, lecz szło mu to z trudem, bo sam nie miał wiary ni nadziei. Nazbyt dobrze znał on cały stan interesu, by się mógł łudzić.

Noc nadeszła i coraz bardziej posuwała się w głąb, lecz kobiety się nie kładły, czuwając, w nadziei, że ich ojciec i mąż wychodząc od siebie, zajdą do nich. Lecz się zawiodły. Morrel dopiero bardzo póź-

ną nocą wyszedł ze swej samotni i udał się wprost do swej sypialni, aczkolwiek widział, że w pokoju żony pali się światło.

Pani Morrel kazała wtedy córce iść spać, lecz w pół godziny potem podniosła się z łóżka i boso wyszła na korytarz, ażeby choć przez dziurkę od klucza zobaczyć, czem mąż się zajmuje tak późną nocą, dlaczego nie śpi?

Na korytarzu dostrzegła jakiś cień, który rozwinął się w oddali.

To Julia, uprzedziła matkę w czuwaniu nad ojcem, gdy ujrzała matkę — rzuciła się jej w objęcia.

— Pisz teraz — rzekła.

— Morrelowa pochyliła się i również zajrzała do pokoju męża. Przekonała się, że pisze istotnie, lecz dostrzegła to, czego nie dostrzegła córka, że pisze na papierze stempelowym.

Na myśl, że mąż pisze testament, wzdrygnęła się cała, miała jednak tyle mocy, że stłumiła wydzierający się z piersi krzyk.

Strwożone kobiety odeszły ciuchutko do swych sypialni.

Nazajutrz Morrel był jaknajspokojniejszy i chłodny. Z ożywieniem mówił, lecz o drobnostkach tylko. Przed i po śniadaniu pracował w biurze, oraz zwiedzał składy, puste niemal zupełnie.

Pa obiedzie długo nieścił swa

córkę, przyciskając głowę jej do swej piersi.

Julja potem powiedziała matce, że serce ojca gwałtownie tłukło się w piersiach, aczkolwiek zewnętrznie wydawał się on pragnie spokojnym i zimnym.

Bez żadnej zmiany minęły dwa dni następne.

Całą noc z dnia 4-go na 5-ty września nieszczęsna żona spędziła pod drzwiami pokoju swego męża, zaglądając co chwila do wnętrza i widziała, że nie kładł się on do łóżka zupełnie.

Rano o godzinie ósmej, Morrel jak zwykle przyszedł do stołowego pokoju na pierwsze śniadanie. Był jak i poprzednich dni najzupełniej spokojny, tylko bardziej czuły i serdeczny dla żony i córki. Następnie poszedł do zwykłej pracy.

W kilkanaście minut potem otworzyły się drzwi i stanął w nich młody mężczyzna, na którego widok obydwie zbolale kobiety krzyknęły radośnie:

— Maksymiljan!

I rzuciły mu się w objęcia.

— Matko!... siostrzo! — rzekł przybyły, wpatrując się naprzemian to w jedną, to w drugą — co się tu u was dzieje, że wezwaliście mnie tak gwałtownie?

Ach! nieszczęście, bracie — odpo-

wała jej mówiąc, by zawiadomiła ojca o przybyciu syna.

Julja wybiegła, ale w sieni zatrzymał ją jakiś obcy człowiek, trzy mający list w ręku.

— Czy pani jesteście panną Julią Morrel? — zapytał.

— Tak jest, panie — odparła Julia lekko — lecz czego żądasz odemnie.

— Proszę przeczytać list ten.

Julja zawała się.

— Idzie tu o ocalenie twego ojca — powiedział wtedy posłaniec.

Julja usłyszawszy to, wprost wydarła mu list z ręki i czytać zaczęła:

„Udaj się natychmiast pani na ulicę Meillan i wejdź do domu nr. 15, tam zażądaj od odźwiernego klucza od pokoju na piątym piętrze; gdy go otrzymasz — idź śmiało do wzmiankowanego mieszkania, w którym znajdziesz na kominku leżący worek z czerwonego jedwabiu; worek ten weź i zaniesz, jak tylko zdołasz najszybciej, swemu ojcu. Jest rzeczą nieodzowną, by ojciec pani miał worek ten w swych rękach przed uderzeniem godziny jedenastej. Przysiękałam mi ślepe posłuszeństwo, pamiętaj!“

Sindbad Marynarz.
(c. d. n.)

Z maską na twarzy, z przekleństwem na ustach

Poszukiwacz listów anonimowych napadł i związał urzędniczkę.

Areyniemila, acz wielce oryginalna przygodę miała panna Helena Malanowska, młoda urzędniczka w Warszawie.

O godzinie 9-ej rano, podczas nieobecności mamusi, zakolatano do mieszkania.

— Kto tam — spytała panna Helecia.
— Swój — odpowiedział głos męski.

Do pokoju wszedł rosty mężczyzna z twarzą obwiązaną

czarnym szalikiem,

z poza którego widać było tylko czoło i oczy

— Mileczeń, nie ruszać się, bo będzie źle! — zawołał, podchodząc do przerażonej warszawianki.

Rozejrzawszy się po mieszkaniu zapytał:

— Gdzie listy?

— Jakie listy? Nie wiem o niczem.

— No, no, dość tej komedji. To musi się skończyć.

Z temi słowy wyjął z kieszeni postronak, pchnął pannę Helecię na fotel,

zaglądał do pudełek,

nogi, a resztą sznura przywiązał do poręczy. Następnie podszedł do stolika i, wyciągnąwszy szufladę, zrewidował zawartość. Po stoliku przyszła kolejna komoda, wreszcie na szafę. Nieznajomy

zaglądał do opudełek,

z kopert wyjmował listy i porównywał charakter pisma z przyniesionymi próbkami. Widocznie nie znalazł tego, czego szukał, bowiem rzekł:

(z) Uczestnicy, przebywający w obozach letnich dla robotników w Myszkowie, pow. zawierckiego, zechcą zgłosić się w powiatowej komendzie p. w. i w. f. w Zawierciu, ul. Pomorska Nr. 22, w godzinach od 8-ej rano do godziny 5-ej popołudniu w celu otrzymania zaświadczenia I-go stopnia.

Powyższe zaświadczenia wydawane będą tylko osobiście każdemu z uczestników za potwierdzeniem odbioru.

Z Olkusza.

(ol) Konkurs na ziemiopłody w Wolbromiu. W dniu 31 bm. odbędzie się w Wolbromiu ogólny konkurs na ziemiopłody. Do konkursu stają koła młodzieży działu przysp. roln. z całego powiatu.

(ol) Z roli administratora zjechał na więźnia. Właściciel niedużego tartaku wodnego w gminie Bolesławskiej, p. Lamlar z Małopolski zaangażował sobie administratora z Krakowa, niejakiego Jana Wodka, któremu dał upoważnienie do prowadzenia interesu. Administrator tak się zabrał do administracji, że właścicielowi nie nie płacił, ale ten ze zgrozą dowiedział się, że administrator rozbiera tartak i sprzedaje po kawałku. Zameldował o tem policji, która poodbierała część desek i urządzeń tartaku od okolicznej ludności. Włodek stanął w sądzie grodzkim w Olkuszu w dniu 25 bm. pod zarzutem roztrwonienia cudzego mienia i skazany został na 4 mies. więzienia, a jego współnik na mies. więzienia.

Zdrowie i apetyt

odzyskanie stosując stale
**PIGUŁKI PRZECZYSZCZAJĄCE
ZE SPINKSEM**

czyszczą żołądek, usuwają nie-
strawność, chronią od reumatyz-
mu i artryzmu, uśmierzają he-
moroidy, czyszczą krew.

8kl. ge.: Apteka W. Borowskiego
Warszawa, Jerozolimska 59.

Zabawna historia testamentowa.

Zamiast mężowi zapisała majątek psu.

Nicea w październiku Zmarła tutaj onegdaj znana miljonerka amerykańska 39-letnia Edyta Brown, która od szeregu lat mieszkała stale w Nicei, gdzie posiadała własną, przepiękną willę. Była ona w Nicei

bardzo popularną postacią,

gdyż ubierała się ekscentrycznie, stale nosiła żałobę i miała przy sobie kilka białych róż, a towarzyszył jej stale wielki, wspaniały pies. Gdy miejscowy notariusz otworzył w obecności jej męża Włocha Anzelma Bernedi pozostawiony przez p. Brown testament, okazało się, że ekscentryczna miljonerka przeznaczyła tylko stosunkowo niewielką część swego majątku mężowi, a prawie całą fortunę zapisała ukocha-

nemu psu z rasy newfunlandczyków, czyniąc „opiekunem“ psa i za wiadownicą jego własności owego notariusza.

Zapis ów jest epilogiem ciekawych antecedenencji, o których żywo obecnie mówią w Nicei.

P. Brown przybyła do Nicei przed ośmiu laty jako wdowa. Tutaj po pewnym czasie poznała Włocha Anzelma Bernedi, kelnera jednej z miejscowych wytwornych restauracji hotelowych i

zakochała się w nim bez pamięci. Włoch rzekomo również bardzo ją kochał, a przynajmniej tak zapewniał bogatą amerykankę. Toteż niebawem p. Brown została jego żoną. Przez szereg lat pożycie małżeńskie było bardzo szczęśliwe. Na kilka miesięcy jednak przed śmiercią do wiedziała się amerykanka, że mąż jej od szeregu lat ma przyjaciółkę, z którą ma nawet kilkoro dzieci. — Wiadomość ta podziałała na nią w sposób wstrząsający. Nie nie mówiąc mężowi,

ciężaczem zmieniła testament.

Aby tem bardziej niewiernego męża dotknąć, zapisała mu mały legat, przeznaczając natomiast olbrzymią sumę na rzecz swego psa.

Wystrychnięty w ten sposób na dudka, Włoch zamierza pono wdrować kroki zmierzające do unieważnienia testamentu, ułożonego rzekomo w chwili zamroczenia umysłu.

Życie gospodarcze.

OIEŁOŁA.

Warszawa 28.10.

Nowy Jork 48 1/2,
Londyn 43 5/8
Paryż 55,13
Wiedeń 125,51
Praga 26,41
Szwajcaria 172,77
Kopenhaga 253,95
Berlin 215,50
Dol. War. pr. obr. 8,90 1/2
8%, Pol. Dolarowa 635,0—64,—
8%, Pol. Konwersacyjna zł. 50,—
4%, Pol. Inwestycyjna zł. 118,00—118,50
4 1/2%, Ziemsk. Kredyt. 47,25
Tendencja: mocniejsza.

AKCJE

Warszawa 28.10

Bank Handlowy 119,00—120,00
Bank Polski 164,—
Bank Zachodni 70,—
Bank społ. zarobk. 78,50
Starachowice 20,25—20,75
Lipów 27,75
Modrzewów 18,50—19,00
Norblin 91,—
Ostrowiec 85,—
Parowoz 24,—
Haberbusz 100,—
Tendencja: umiarkowana

Ceny masła.

W kraju tendencja mocniejsza, na skutek zmniejszenia produkcji przy równoczesnym zwiększeniu konsumpcji z racji chłodniejszej pory roku. Związek spółdzielni mleczarskich i jajczarskich w Warszawie notuje od dn. 16 b. m. aż do odwołania: masło mleczarskie I kategorii zł. 6,20 — 6,70, II gat. 6,00 — 6,30 za 1 kg.

Posadę otrzyma każdy kto ukończy kursy szoferskie pr. pod kier.

ST. KONOPKI

w Sosnowcu, Swobodna 7.

Szkoła jest najstarszą i najlepszą bo ma możność dania przy swych warsztatach słuchaczom zapoznania się z częściami i różnymi defektami samochodu, które szofer ma na porządku dziennym, a razie sobie musi w drodze i na każdym miejscu.

Ten nie jest szoferem, który tylko umie jeździć i o posadzie takiej nie ma co marzyć.

Jazda darmo na różnego rodzaju typu wozach.

Zapisy codziennie od 9 r. do 9 wiecz.

Złotych 750.000.—
Złotych 350.000.—
Złotych 250.000.—
Złotych 150.000.—
Złotych 100.000.—
Złotych 80.000.—
Złotych 75.000.—
Złotych 60.000.—
Złotych 50.000.—
Złotych 40.000.—
Złotych 25.000.—
i t. d. i t. d.

Czy chciałbyś wygrać jedną z tych wielkich sum?

Możesz to osiągnąć, kupując los

I kl. Loterii Państwowej

w najszcześniejszej kolekturze

Józefa Hławskiego, w Sosnowcu, 3-go Maja 23.

LUB W JEJ ODDZIAŁACH:

w Będzinie, Małachowskiego 24
w Dąbrowie Górniczej, 3-go Maja 14
w Zawierciu, Piłsudskiego 5
w Grodźcu, Będzińska, d. Godeckiego
w Czeladzi, Rynek 8.

Połowa losów wygrywa!

Ceny losów:

cała kartka Zł. 10, połówka Zł. 20, cały Zł. 40

ZAMOWIENIA LISTOWNE

ZAŁATWIAMY ODWROTNA POCZTA

Dyrekcja Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego

na zasadzie § 82 Ustawy, niniejszem zawiadamiam, że niżej wymienione nieruchomości, obciążone pożyczkami Towarzystwa, za zaległe raty, sprzedane będą przez licytacje, których dopełnią niżej wymienieni Notariusze przy Sądzie Grodzkim w Sosnowcu i Będzinie i przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu. Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne dołączone zostały do odpowiednich ksiąg hipotecznych i mogą być przejrane tak w Wydziałach Hipotecznych, jak i w biurze Dyrekcji T-wa. Wadium licytacyjne winno być złożone w gotowiznie, lub w listach zastawnych Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego, według nominalnej wartości. Gdyby licytacja nie doszła do skutku z braku licytantów, druga i ostateczna sprzedaż rozpocznie się od sumy zmniejszonej w terminie, oznaczonym przez Dyrekcję T-wa i ogłoszonym dwukrotnie w gazetach, bez powtórnego wręczenia osobnych zawiadomień.

osobnych zawiadomien

Rep. hip. Nr.	W mieście i przy ulicy	Suma zaległości w ratach		Suma nieumorzonych pożyczek		Licytacja rozpocznie się od sumy	Wadium (kaucja)		Notariusz który dopełni licytacji	Licytacja odbędzie się o godz. 10-ej zrana dnia
		Złote	gr.	Złote	gr.		Złote	gr.		
w Będzinie										
688	Kołatąja	7517	86	27484	56	44625	4462	50	Szretter Teodor	6 lutego 1930 roku.
610	"	3757	03	13534	40	21975	2197	50	" "	6 " " "
384	"	4359	11	15736	42	25875	2587	50	" "	7 " " "
422	"	5559	44	17734	12	28875	2887	50	" "	7 " " "
455	Sączewskiego	1694	02	12610	55	20475	2047	50	" "	18 marca 1930 roku.
w Sosnowcu										
59	Wspólnej	7238	67	22080	02	35850	3585	—	Dreszer Jan	19 marca 1930 roku.
1730	Kalińska r. Narutowicza	7920	—	36000	—	54000	5400	—	" "	19 " " "
w Zawierciu										
9339	Leśnej	11642	77	76181	76	115875	11587	50	Szczepkowski Antoni	17 " " "

F-ma „OKULARIUM”

Sp. z ogr. odp.

Telefon 2-48. Sosnowiec, ul. 3-go Maja 21. Telefon 2-48.

ZAKŁAD OPTYCZNY

Skład przyborów fotograficznych i radiotechnika.

Poleca w dużym wyborze części radiowe krajowe i zagraniczne.

Przyjmuje do reperacji wszelkie aparaty radiowe, głośniki, słuchawki, akumulatory i t. p.

Obsługa fachowa.

Ceny przystępne.

STACJA ŁADUNKOWA dla akumulatorów do żarzenia i anodowych.

Na sezon zimowy

Bogato zaopatrzony w różne towary wełniane i trykotowe dla pań i panów, palta dziecięce w różnych wielkościach, oraz cerata, kalosze, śniegowce i nowości sezonowe poleca

MAGAZYN GALANTERYJNY

Stanisław Dusza Sosnowiec, Modrzejska
Hale „Rozwoju”

Ceny konkurencyjne.

Ceny konkurencyjne.

DRUGIE OŚWIĘCZENIA

Nauka i wychowanie.

SLASKA SZKOŁA MUZYCZNA W KATOWICACH, ul. Szopena 16, tel. 136 przyjmuje jeszcze uczniów cały październik na rok szkolny 1929-30. Opłaty od 25 zł. miesięcznie. Dla dzieci wdów, sierot, inwalidów i robotników ulga 30 proc. Dla zamieszkujących zniżka kolejowa 75 proc.

Kupno i sprzedaż.

Za gotówkę i na raty! Otomany, kozetki i materace najlepiej zamówić w Zakładzie Tapicerskim Graabowskiego, Pogoń, Zielona 23.

SZYNKI BUDOWLANE niskiego typu oraz żelazo użytkowe poleca firma H. Pfeffer, Skład starego żelaza, Będzin, Małachowskiego 33. Tel. 4-70.

JEST do sprzedania plac 60 przętów w Dąbrowie Górnej przy ul. Kościuszki 33. Wiadomość na miejscu.

Wydawca: Helena Mońsińska.

UWAGA!

Fabryka wyrobów papierowych, ksiąg buchalteryjnych, zeszytów szkolnych, segregatorów i skoroszytów —

S. LANGER w Sosnowcu, Warszawska 10.

TEL. 5-62

TEL. 5-62

zawiadamia młodzież szkolną, że od frontu w tymże domu został otwarty sklep detaliczny materiałów piśmiennych w dużym wyborze. Ceny są przystępne. Dla kół opieki szkolnych — i stałych odbiorców specjalne ustępstwa. —

FREBLANKA z dobrymi poleceniami z szyć i haftem poszukuje posady do dzieci od zaraz. Zgłoszenia do „Expressu Zagłębia” Sosnowiec.

POTRZEBNY subjekt fryzjerski. Pogoń, Rybna 3.

POTRZEBNY subjekt fryzjerski od zaraz. Piaski, ul. Zwycięstwa Nr. 1.

POTRZEBNA zdolna ekspedjentka do sklepu, pożądana praktyka w handlu i odnośne referencje. Zgłoszenia z odpisami świadectw, Piłsudskiego 25, Peucker.

LOKALE

DWA pokoje, kuchnia w śródmieściu odnajmę. Czyszczenie roczny dogodny. Dąbrowa, Krótka 3.

ELEGANCKI pokój umeblowany z używalnością salonu do wynajęcia. Sienkiewicza 4. dozorca wskaże.

POSZUKUJE mieszkania w śródmieściu Będzina, nadającego się na biuro. Łaskawe zgłoszenia do administracji pod „Biuro”.

PANI samotna przyjmie na mieszkanie inteligentną panią albo uczennicę zaraz. Wiadomość w administracji.

Z POWODU wyjazdu odstąpię w Sosnowcu czteropokojowe mieszkanie wraz z meblami. Oferty dla W. R. „Expressu Zagłębia”.

Zgubione dokumenty.

KUZAJ Alojzy zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

ZDANKIEWICZ Wincenty zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Będzin.

NOWAK Kazimierz zgubił książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

CHODUR Józef zgubił legitymację, wydaną przez Urząd Pośrednictwa Pracy w Sosnowcu.

BUSZYŃSKI Michał zgubił wyciąg z ksiąg ludności wydany przez gminę Kromolów.

IZAAK Jasny zam. w Sosnowcu, ul. Targowa 15 zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Sosnowcu, do wód osobisty wydany podczas okupacji niemieckiej.

Kto chce ZACHOWAĆ swok ZDROWIE powinien UŻYĆ TYLKO

PRIMEROS

PREZERWATYWY

ZAWIĘĆ TYLKO PRIMEROS w aptece

Głuchota uleczalna.

Fenomenalny wynalazek EUFONJA zdemontowany specjalistom. Sam się wyleczył z przytępienia słuchu, szumu i cieknięcia z uszu. Liczne podziękowania. Poczajając broszurę na żądanie wysła bezpłatnie EUFONJA. Lłazki koło Krakowa

Najtroskliwszym opiekunem dziecka są

Puder, Mydło i Krem
BEBE SZOFMANA.

JANINA Ziętkówna zgubiła dowód kolejowy wydany przez Dyrekcję Warszawską.

PRUSAK Władysław zgubił książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

ROZNE.

ZA DŁUGI zony mojej Janiny Sitko z Dulejów nie odpowiadają, Stefan Sitko, wieś Łagisz.

EUGENJUSZ Szar zgubił portfel zawierający 49 zł., 3 fotografie, kartę płatniczą i wyciąg z ksiąg ludności wydany przez gminę Chmielnik. Znalazcę uprasza się o zwrot, Sosnowiec, Modrzejska 33. dozorca.

DNIA 29 września kupilem sklep na własność w Mijaczowie przy ulicy Okrzei od Zofii i Maksymiljana Żyłów i za wszelkie długie zaciągnięte przez nich nie odpowiadają. Mieczysław Gajek.